

dovozní povolení vystaveno bylo pro družstvo, nebyl obžalovaný oprávněn, ani kdyby ho k tomu byl Jan D. zmocnil, toto dovozní povolení předati někomu jinému, a učiniv tak, pustil se do pletich ve smyslu §u 11 čis. 4 zák. ze dne 17. října 1919, čis. 568 sb. z. a n.« věc též s hlediska tomu odpovídajícího. Pro právní posouzení jednání obžalovaného jest lhostejno, zda bylo obžalovanému zmocnění uděleno čili nic; neboť i kdyby byl obžalovaný jednal na základě zmocnění D-em mu uděleného, nemohlo by to nic měniti na jeho zodpovědnosti za trestný čin, jehož se dle zjištění nalézacího soudu dopustil. Zejména nevylučovalo by zmocnění zlého úmyslu obžalovaného. Má-li býti posléze uvedená námitka zmateční stížnosti pojmána v tom smyslu, že se mu přihodil omyl, pro který nebylo lze v jednání, o které tu šlo, spatřovati trestný čin, dlužno poznamenati, že by tu přicházel v úvahu pouze omyl trestněprávní, jímž se podle §§u 3, 233 tr. zák. nikdo nemůže omlouvati.

Čís. 2160.

Jde o podvod ve smyslu §u 199 písm. d) tr. zák., padělal-li pachatel v ohlašovacím lístku datum jeho vystavení a přiložil jej k žádosti o podporu v nezaměstnanosti, by tak vykázal náležitost tříměsíčního pobytu v místě, úřadem podporu vyplácejícím požadovanou, třebas zákon (z 12. srpna 1921, čis. 322 sb. z. a n.) náležitosti té nevyžaduje.

Nejde o čin spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných (§ 3 čis. 4 zák. ze dne 31. ledna 1919, čis. 75 sb. z. a n.), pobírá-li nezaměstnaný z nouze neoprávněně podporu nezaměstnaných.

(Rozh. ze dne 30. října 1925, Zm II 253/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 3. dubna 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§u 197, 199 písm. d), 200, 203 tr. zák., vyhověl však odvolání obžalovaného proti výroku, jímž se vyslovuje u něho ztráta práva volebního do obcí, a výrok ten zrušil.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného, uplatňující zmatky čis. 4 a 5 §u 281 tr. ř., jest bezdůvodna. Prvý zmatek odvozuje stížnost ze zamítnutí návrhů obhajoby, a) aby bylo vyžádáno nařízení ministerstva sociální péče a podle něho zjištěno, zda tříměsíční pobyt jest podmínkou pro nárok na podporu v nezaměstnanosti, b) aby slyšen byl domovník P. jako svědek o tom, že obžalovaný měl stále bydliště u Leopoldiny P-ové od 15. března 1922 a že tam bydlel i s rodinou v době, kdy žádal o podporu. Než neprávem. Zamítnutí vývodních návrhů může býti pro obžalovaného jen tehda podkladem pro uplatňování zmatku §u 281 čis. 4 tr. ř., jde-li o návrhy způsobilé, by objasnily věc v rozhodujících směrech ve prospěch obhajoby. To však o oněch návrzích tvrditi nelze. Byť i svědek Ž. nebyl s to soudu předložiti výnos ministerstva sociální péče, jehož se dovolá-

val na doklad svého tvrzení, že předpoklad povolení podpory nezaměstnanému tvoří tříměsíční pobyt v obvodu obce, kde se podpora požaduje — podle přípisu ministerstva sociální péče, dodatečně ke spisům připojeného, sluší mít za to, že takový výnos ministerstvem skutečně vydán nebyl — a byť i jsoucnost úředního předpisu jest skutečností, kterou ovšem v případě jejího popírání pravidelně zjistiti bude jeho vyžádáním od dotyčného úřadu, přece nebylo ze žádné strany popíráno, — a nalézací soud se v důvodech svého usnesení právem dovolává i stěžovatelovy znalosti dotyčných poměrů, — že alespoň praxe úřadu v B., k rozhodování o udělení podpory povolaného, činila povolení podpory, příslušející jen nezaměstnaným, v obci bydlících, pro jich osobu a pro členy rodiny, žijící s nimi ve společné domácnosti (§ 4 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 322 sb. z. a n.), závislým na průkazu tříměsíčního pobytu, ježto by jinak stěžovatel nebyl cítil potřebu použití podvodného prostředku k průkazu svého tříměsíčního bydlení v B. Že rodina stěžovatelova v rozhodné době s ním ve společné domácnosti nebydlela, zjistil nalézací soud na základě jiných výsledků hlavního přelíčení, a nebylo proto opatření výnosu ministerstva sociální péče na průkaz neoprávněného vylákání příspěvku pro členy rodiny již předem vůbec potřebí. Ale i pokud šlo o osobní podporu stěžovatele samého nezáleží na tom, zda spočívalo požadování průkazu tříměsíčního pobytu na výslovném předpisu ministerstva, či jen na stěžovateli známé praxi úřadu, jakmile nalézací soud byl s to zjistiti okolnost jedinečně rozhodující (§ 4 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 322 sb. z. a n.), že ani obžalovaný sám v B. stálého bydliště neměl, nýbrž u P-ové toliko přespával. Jakmile stěžovatel věděl, že podporu jemu a jeho rodině vůbec nepříslušející vylákati může toliko průkazem tříměsíčního bydlení s rodinou v B. a za tím účelem za jeho přispění padělaný výkaz tříměsíčního bydlení úřadu předložil, dopustil se zločinu, za vinu mu kladeného, ať již požadavek průkazu spočíval na výslovném předpisu ministerstva, nebo toliko na praxi úřadu, chtějícího tím patrně předejiti, by i nezaměstnaní, kteří se jen zcela přechodně v obvodu obce zdržují a proto nároku na podporu tam nemají, jí nebrali. Zamítnutí navrženého důkazu nemělo proto rozhodujícího významu a nemohl jím stěžovatel ve své obhajobě nezákonně býti omezován. Návrh ad b) byl však soudem právem zavržen jako nerozhodný a proto zbytečný, ježto měl nalézací soud v seznání Leopoldiny P-ové ve spojení s přípisem městského úřadu v J. mnohem spolehlivější podklad pro zjištění skutečného stavu v době spáchání trestného činu, než by mu jej mohl poskytnouti po uplynutí doby téměř tříleté výslech domovníka, který neměl na věci nijakého zájmu. Pokud pak jde o další stížností uplatňovaný zmatek Šu 281 čís. 5 tr. ř., že soud spokojil se ve směru pod a) blíže uvedeném s výpovědí svědka Ž-y o obsahu právních předpisů, což prý činí výrok jeho neúplným a v příčině okolnosti, zda měl, či neměl stěžovatel nárok na podporu vlastně neodůvodněným, stačí poukázati na to, co v příčině zamítnutí návrhu pod a) výše bylo uvedeno. Ostatně šlo by ve skutečnosti jen o neúplnost řízení pro neprovedení navrženého, však neprovedeného důkazu, nikoli o neúplnost výroku soudu, jež jedinečně přicházela by s hlediska Šu 281 č. 5 tr. ř. v úvahu, a o nepostačitelnost důvodů skutečně uvedených, která se nerovná

úplnému chybní důvodů, jak je § 281 čís. 5 tr. ř. předpokládá. Zmateční stížnost bylo proto jako bezdůvodnou zavrhnouti.

Odůvodněno jest odvolání obžalovaného, pokud směřuje proti výroku, jímž byla u něho vyslovena ztráta práva volebního. Nálezací soud odůvodňuje tento výrok pouze tím, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, aniž by však uvedl bližší okolnosti, které by poukázaly na takové pohnutky. Zrušovací soud nemá vzhledem k zjištěným okolnostem za to, že obžalovaný spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti nebo z jiných pohnutek nízkých a nečestných, má spíše za to, že obžalovaný, jsa bez práce a bez výdělku, dal se k činu pohnouti nouzí, v níž se se svou rodinou ocitl. Ježto tu tedy není zákonného předpokladu pro vyslovení ztráty práva volebního, totiž pohnutek nízkých a nečestných (§ 3 čís. 4 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n.), bylo odvolání v tomto směru vyhověti a napadený výrok zrušiti.

Čís. 2161.

Trestání válečné lichvy (cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Pouhý nedostatek živnostenského oprávnění k obchodu potravinami nezakládá řetězového obchodu ve smyslu §u 23 čís. 4 zákona.

Dovází-li pachatel potraviny z ciziny a prodává je v tuzemsku přímým spotřebitelům, dopouští se řetězového obchodu jen, nakupuje-li v cizině u překupníků, ač může nakupovati přímo u výrobců.

Nejvyšší ceny v tuzemsku stanovené jsou výrazem průměrných nákladů a zisků toliko pokud jde o zboží tuzemské výroby a nelze je beze všeho pokládati za přiměřené i pro cizozemské výrobky.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Zm II 408/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nálezacího soudu v Mor. Ostravě z 8. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle §u 20 čís. 1 a 2 b) cis. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. a přečinem řetězového obchodu podle §u 23 čís. 4 téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nálezacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stížnosti, napadající rozsudek prvé stolice jen, pokud uznává obžalovaného vinným přečiny (přímého) předražování a řetězového obchodu, nelze upříti oprávnění, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. Právem namítá stížnost, že nedostatek živnostenského oprávnění k obchodu nemá významu, jež mu přikládá nálezací soud, a že nálezací soud přehlédl, že šlo při předmětech závadné činnosti o zboží, dovážené z celní ciziny. I tuto skutečnost dlužno (arciť jen pokud nejde o potraviny, dovážené ze Slovenska po převratu) po-